

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI**

**PRIJEDLOG
ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O LIJEČNIŠTVU
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, rujan 2008.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O LIJEČNIŠTVU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o dopunama Zakona o liječništvu sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Hrvatski sabor 17. srpnja 2003. godine donio je Zakon o liječništvu koji je stupio na snagu 6. kolovoza 2003. godine („Narodne novine“, br. 121/03). Važećim zakonom uređuje se pojam, ustrojstvo i uvjeti za obavljanje liječničkog zvanja te djelovanje liječnika kao temeljnog, samostalnog i odgovornog nositelja zdravstvene djelatnosti koja je od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i koja osigurava zdravstvenu zaštitu svakom pojedincu i cjelokupnom pučanstvu u Republici Hrvatskoj.

Kao opći uvjeti za obavljanje liječničke djelatnosti važećim zakonom propisani su:

- diploma jednog od medicinskih fakulteta u Republici Hrvatskoj ili nostrificirana diploma inozemnog medicinskog fakulteta, položen stručni ispit, odnosno specijalistički ispit, ili ispit iz uže specijalnosti za samostalan rad u pojedinim specijalističkim, odnosno strukama uže specijalnosti,
- državljanstvo Republike Hrvatske,
- znanje hrvatskoga jezika (s iznimkom pri obavljanju povremenih dijagnostičkih i terapijskih zahvata u kojima verbalna komunikacija s bolesnikom nije potrebna ili je moguća uz posrednika),
- upis u Imenik liječnika Hrvatske liječničke komore,
- odobrenje za samostalan rad (licenca).

U odnosu na strance za obavljanje liječničke djelatnosti važećim zakonom utvrđeni su isti opći uvjeti, osim državljanstva Republike Hrvatske, s time da oni mogu obavljati liječničku djelatnost u Republici Hrvatskoj prema propisima koji uređuju rad stranaca u Republici Hrvatskoj.

Europski Parlament i Vijeće Europske unije 7. rujna 2005. godine donijeli su Direktivu 2005/36 o priznavanju stručnih kvalifikacija.

Navedenom Direktivom implementirane su odrednice Ugovora o osnivanju Europske zajednice o ukidanju prepreka slobodnome kretanju osoba i usluga između država članica što za državljane država članica uključuje, posebice, pravo na obavljanje određene profesije u svojstvu samostalno zaposlene osobe ili zaposlene osobe u državi članici različitoj od one u kojoj su stekle svoje stručne kvalifikacije.

Direktivom 2005/36 jamči se osobama koje su stekle stručne kvalifikacije u jednoj od država članica pristup istoj profesiji i ista prava prilikom obavljanja te profesije u drugoj državi članici kao i državljanima te države članice. Cilj je ove Direktive poboljšanje pravila važećih sustava priznavanja kvalifikacija u svjetlu iskustava te istovremeno održanje načela i jamstva slobode poslovnog nastana koja su ugrađena u te sustave.

Direktiva se primjenjuje na sve državljane država članica koji žele obavljati uređenu profesiju u državi članici različitoj od one u kojoj su stekli svoje stručne kvalifikacije, bilo u svojstvu zaposlene osobe ili osobe koja samostalno obavlja profesionalnu djelatnost. Pri tome se pod uređenom profesijom podrazumijeva profesionalna djelatnost kod koje je pristup i obavljanje, odnosno način obavljanja na temelju odgovarajućih propisa izravno ili neizravno uvjetovan posjedovanjem određenih stručnih kvalifikacija.

Priznavanjem stručnih kvalifikacija država članica domaćin nositelju omogućava pristup profesiji za koju je osposobljen u matičnoj državi članici kao i obavljanje te profesije pod uvjetima koji vrijede za njezine državljane.

U postupku priznavanja stručnih kvalifikacija Direktiva utvrđuje princip automatskog priznavanja za određene profesije. Sukladno Direktivi svaka država članica priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom izobrazbom i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnim kvalifikacijama za medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, farmaceute i arhitekta, koji zadovoljavaju minimalne uvjete izobrazbe te za potrebe pristupa profesionalnim djelatnostima i njihovo obavljanje priznaje tim dokazima na svom teritoriju jednaku valjanost kao i dokazima o formalnim kvalifikacijama koje sama izdaje.

U odnosu na liječnike, Direktiva kao osnovnu medicinsku izobrazbu utvrđuje onu koja obuhvaća ukupno najmanje šest godina studija ili 5500 sati teoretske i praktične izobrazbe koja se odvija na sveučilištu ili pod njegovim nadzorom.

Osnovnom medicinskom izobrazbom mora se osigurati odgovarajuće poznavanje znanosti na kojima se temelji medicina, odgovarajuće znanje kliničkih disciplina i postupaka te odgovarajuće kliničko iskustvo u bolnicama pod primjerenim nadzorom.

Za pristupanje specijalističkoj medicinskoj izobrazbi zahtijeva se da je završen i potvrđen šestogodišnji studij. Specijalistička medicinska izobrazba obuhvaća teoretsku i praktičnu izobrazbu na sveučilištu ili u kliničkoj bolnici ili, po potrebi, u zdravstvenoj ustanovi koju su u tu svrhu ovlastila nadležna tijela.

Implementacija Direktive 2005/36 o priznavanju kvalifikacija u domaće zakonodavstvo iziskuje prilagodbu pravne regulative na području priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija te na području kojem se uređuje obavljanje pojedinih profesija u zdravstvu.

Predloženim zakonom se u cilju ukidanja prepreka slobodnome kretanju osoba i usluga između država članica rješavaju pitanja vezana uz uvjete za obavljanje liječničke djelatnosti državljanina država članica Europske unije. Uz primjenu propisa koji uređuju rad stranaca u Republici Hrvatskoj, liječnicima državljanima država članica Europske unije sa

stečenom osnovnom medicinskom izobrazbom omogućava se obavljanje liječničke djelatnosti bez položenog stručnog ispita. Državljanima država članica Europske unije moraju poznavati hrvatski jezik najmanje na razini koja je potrebna za nesmetanu i nužnu komunikaciju s pacijentom.

Predloženim dopunama važećega Zakona uvažava se posebnost vremena i procesa pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji te omogućava prilagodba domaće pravne regulative zakonodavstvu Europske unije.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU PREDLOŽENOG ZAKONA

Provedba predloženog zakona neće zahtijevati dodatna sredstva iz državnog proračuna.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O LIJEČNIŠTVU PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe usklađenja domaćeg zakonodavstva s propisima Europske unije na području uređenja liječničke profesije sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se donošenje Zakona o dopunama Zakona o liječništvu po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O LIJEČNIŠTVU

Članak 1.

U Zakonu o liječništvu («Narodne novine», br. 121/03) iza članka 6. dodaje se članak 6.a koji glasi:

„Članak 6.a

Iznimno od članka 6. ovoga Zakona položen stručni ispit kao opći uvjet za obavljanje liječničke djelatnosti ne odnosi se na državljane država članica Europske unije.

Državljeni država članica Europske unije moraju poznavati hrvatski jezik najmanje na razini koja je potrebna za nesmetanu i nužnu komunikaciju s pacijentom.“

Članak 2.

U članku 15. iza stavka 3. ovoga Zakona dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„Liječniku državljanu države članice Europske unije bez specijalizacije i liječniku državljanu države članice Europske unije na specijalizaciji daje se odobrenje za samostalan rad u području opće medicine“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 3.

Hrvatska liječnička komora obvezna je uskladiti Statut s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ostale opće akte Hrvatska liječnička komora obvezna je uskladiti s ovim Zakonom i Statutom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, a objavit će se u »Narodnim novinama«.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Radi ukidanja prepreka slobodnome kretanju osoba i usluga između država članica Europske unije, odredbom članka 1. zakonskoga prijedloga uređuje se da se položen stručni ispit kao opći uvjet za obavljanje liječničke djelatnosti ne odnosi na državljane država članica Europske unije.

Uređuje se da državljani država članica Europske unije moraju poznavati hrvatski jezik najmanje na razini koja je potrebna za nesmetanu i nužnu komunikaciju s pacijentom.

Uz članak 2.

Usklađenje sa člankom 1. zakonskoga prijedloga.

Uz članak 3.

Određuju se rokovi usklađenja Statuta i općih akata Hrvatske liječničke komore s odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 4.

Određuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJU

OPĆI UVJETI ZA OBAVLJANJE LIJEČNIČKE DJELATNOSTI

Članak 6.

Opći uvjeti za obavljanje liječničke djelatnosti jesu:

– diploma jednog od medicinskih fakulteta u Republici Hrvatskoj ili nostrificirana diploma inozemnog medicinskog fakulteta, položen stručni ispit, odnosno specijalistički ispit, ili ispit iz uže specijalnosti za samostalan rad u pojedinim specijalističkim, odnosno strukama uže specijalnosti,

– državljanstvo Republike Hrvatske,

– znanje hrvatskoga jezika (s iznimkom pri obavljanju povremenih dijagnostičkih i terapijskih zahvata u kojima verbalna komunikacija s bolesnikom nije potrebna ili je moguća uz posrednika),

– upis u Imenik liječnika Hrvatske liječničke komore,

– odobrenje za samostalan rad (licenca).

Iznimno od odredbe stavka 1. podstavka 2. ovoga članka, stranci mogu obavljati liječničku djelatnost u Republici Hrvatskoj prema propisima koji uređuju rad stranaca u Republici Hrvatskoj.

Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Hrvatska liječnička komora u postupku davanja odobrenja za samostalan rad liječnika.

SADRŽAJ ODOBRENJA

Članak 15.

Liječnik može obavljati svoje zvanje samo u okviru svoje izobrazbe određene odobrenjem za samostalan rad.

Liječniku sa specijalizacijom, odnosno užom specijalizacijom daje se odobrenje za samostalan rad za područje specijalnosti ili uže specijalnosti za koju je stručno osposobljen.

Liječniku s položenim stručnim ispitom i liječniku na specijalizaciji daje se odobrenje za samostalan rad u području opće medicine.

Iznimno, iako nema odobrenje za samostalan rad iz određene specijalnosti, liječnik može obavljati liječničku djelatnost iz područja za koje mu nije dano odobrenje za samostalan rad u sljedećim slučajevima:

1. u društveno kriznim situacijama ili u drugim izvanrednim okolnostima kad je njegovo djelovanje neophodno jer je pružanje redovite zdravstvene zaštite onemogućeno,

2. u hitnim slučajevima kad bi izostanak hitne liječničke intervencije i pomoći trajno ugrozio zdravlje ili život bolesnika,

3. u okolnostima deficitarne zdravstvene zaštite u kojima se ne može osigurati redovita zdravstvena zaštita.